

Araç Rehin Sözleşmesinin 6750 sayılı Ticari İşlemlerde Taşınır Rehni Kanunu kapsamında değerlendirilmesi

Belge türü	Özelge
Kanun	DAMGA VERGİSİ KANUNU
Özelge no	97895701-155[2023/144]-1082031
Tarih	12.08.2024

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

İstanbul Defterdarlığı

Gelir Kanunları Diğer Vergiler Grup Müdürlüğü

Sayı : E-97895701-155[2023/144]-1082031

12.08.2024

Konu : Araç Rehin Sözleşmesinin 6750 sayılı Ticari İşlemlerde Taşınır Rehni Kanunu kapsamında değerlendirilmesi

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzun incelenmesinden, Şirketinizin faaliyet konularından birinin motosiklet üretimi ile satış, pazarlama ve servis hizmetlerinin sunulması ile ilgili olduğu, motosiklet satışlarının bir kısmının senetli olarak yapıldığı, yapılan bir motosiklet satışı kapsamında Şirketiniz (Rehin Alan) ile ... (Rehin Veren) arasında ... Noterliğinde .././.. tarihli ve ... yevmiye numaralı "*Araç Rehin Sözleşmesi*" düzenlendiği, söz konusu Araç Rehin Sözleşmesinin 6750 sayılı Kanun kapsamında damga vergisi ve harçtan istisna olup olmadığı hususunda görüş talep edildiği anlaşılmıştır.

488 sayılı Damga Vergisi Kanununun 1 inci maddesinde, bu Kanuna ekli (1) sayılı tabloda yazılı kağıtların damga vergisine tabi olduğu, bu Kanundaki kağıtlar teriminin, yazılıp imzalanmak veya imza yerine geçen bir işaret konmak suretiyle düzenlenen ve herhangi bir hususu ispat veya belli etmek için ibraz edilebilecek olan belgeler ile elektronik imza kullanılmak suretiyle manyetik ortamda ve elektronik veri şeklinde oluşturulan belgeleri ifade edeceği; anılan Kanuna ekli (1) sayılı tablonun "*I.Akitlerle ilgili kağıtlar*" başlıklı bölümün A/1 fıkrasında, belli parayı ihtiva eden mukavelenameler, taahhütnameler ve temliknamelerin nispi damga vergisine tabi tutulacağı hükme bağlanmıştır.

492 sayılı Harçlar Kanununun 38 inci maddesinin birinci fıkrasında, noter işlemlerinden bu kanuna bağlı (2) sayılı tarifede yazılı olanların noter harçlarına tabi olduğu; 41 inci maddesinde, noter harçlarının (2) sayılı tarifede yazılı işlemlerden değer veya ağırlık ölçüsüne göre nispi, işlemin nevi ve mahiyetine göre maktu esas üzerinden alınacağı; 42 nci maddesinde, değer veya ağırlık ölçüsüne göre harca tabi işlemlerde (2) sayılı tarifede yazılı değer veya ağırlığın esas olduğu; Kanuna bağlı (2) sayılı tarifenin, "Değer veya ağırlık üzerinden alınan nispi harçlar" başlıklı bölümünün 1 inci maddesinde ise muayyen bir meblağı ihtiva eden her nevi senet, mukavelename ve kağıtlardan beher imza için nispi harç alınacağı hükme bağlanmıştır.

Diğer taraftan, 6750 sayılı Ticari İşlemlerde Taşınır Rehni Kanununun "*Tanımlar*" başlıklı 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (i) bendinde, rehin sözleşmesinin rehin hakkını tesis etmek amacıyla rehin veren ile alacaklı arasında imzalanan sözleşmeyi; (k) bendinde, sicilin Bakanlık tarafından kurulan ya da kurdurulan ve mevzuatı uyarınca kendi özel siciline tescili zorunlu olanlar dışındaki taşınır varlıklar üzerinde, bu Kanun kapsamında tesis edilecek rehinlere ilişkin tescil, terkin, değişiklik gibi tüm iş ve işlemlerin elektronik ortamda gerçekleştirildiği ve sunulduğu merkezi ve aleni rehinli taşınır sicilini ifade ettiği belirtilmiş; "*Rehin hakkının kurulması*" başlıklı 4 üncü maddesinde, rehin hakkının, rehin sözleşmesinin sicile tescil edilmesiyle kurulacağı belirtilerek diğer hususlar ayrıntılarıyla düzenlenmiş, "*Muafiyetler*" başlıklı 19 uncu maddesinde ise, rehin sözleşmesinin düzenlenmesi ile sicilde tesis edilen işlemlerin vergi, resim, harç ve değerli kağıt bedelinden muaf olduğu hükümlerine yer verilmiş olup, 6750 sayılı Kanunun 19 uncu maddesi hükmü, mezkur Kanunun 5 inci maddesinde sayılan taşınır varlık ve haklara ilişkin yapılan rehin sözleşmesi ve Taşınır Rehni Sicili (TARES)'e tescil edilen işlemler için geçerli bulunmaktadır.

Öte yandan, 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu ve bu Kanuna dayanılarak çıkarılan 31/1/2018 tarihli ve 30318 sayılı Araçların Satış Devir ve Tescil Hizmetlerinin Yürütülmesi Hakkında Yönetmelik uyarınca Araç Sicil ve Tescil Sistemi (ARTES) kurulmuş olup, ARTES'e yapılan tesciller 6750 sayılı Kanun

kapsamında bulunmamaktadır.

Bu itibarla, ... A.Ş. tarafından senetli olarak satılan motosikletler üzerine rehin konulması amacıyla noterde düzenlenen araç rehin sözleşmelerinin, 6750 sayılı Kanunun 5 inci maddesinde sayılan taşınır varlık ve haklara ilişkin olması ve TARES'e tescil edilmesi durumunda, anılan Kanunun 19 uncu maddesi kapsamında damga vergisi ve harçtan istisna tutulması, aksi takdirde söz konusu sözleşmelerden damga vergisi ve harç aranılması gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 09.09.2026